

EL LLENGUATGE

El consultor

ELS sufixos de derivació amb els quals formem mots nous a partir d'altres mots ja existents, solen tenir, cada un d'ells, una significació determinada —de caràcter genèric, és clar—, que aporten o confereixen al mot que ajuden a crear. Així, *alzinar*, *canyar* i *bestiar*, formats amb el mateix sufix, són tots ells mots col·lectius, *fredor*, *tristor* i *dolçor* designen, tots ells, qualitats abstractes, i *boletaire*, *ni-notaire* i *titellaire*, els qui es dediquen a unes activitats determinades. Però no sempre el significat d'un mot derivat és el que resulta lògicament, com en una operació aritmètica, d'agregar al significat del seu primitiu el del sufix que ha contribuït a la seva formació. Així, certs participis passats com *agraït* o *cansat* (en una frase com *una feina molt cansada*) no s'usen referits a qui o a allò que ha rebut l'acció del verb sinó a qui o a allò que l'acompleix. Per això, quan es tracta de derivats ja existents, inventariats als diccionaris de la llengua, si hom no en coneix perfectament el significat, no s'han d'usar sense assegurar-se abans de quin és exactament, car és possible que no coincideixi amb el que es dedueix a partir del sentit del mot primitiu i del sufix de derivació.

Justament en el pròleg d'un vocabulari de barbarismes observem que hom ha preferit recórrer al substantiu *consultor* per a designar la persona que fa una consulta, en lloc de la forma habitual *consultant*. Els noms (i adjectius) derivats de verbs que designen la persona que acompleix la seva acció s'han format amb diversos sufixos, com *navegant*, *president*, *peșcador*, *dansaire*, *cridaner*, etc. També designen el qui realitza o acompleix l'acció del verb, noms derivats com *director*, *corrector*, *rector*, *inspector*, *extintor*, *factor*, *receptor*, *escriptor*, *constructor*, *redemptor*, *locutor*, *agressor*, *divisor*, etc., encara que, com que es tracta de formes cultes, el radical d'aquests mots no coincideixi amb el dels verbs corresponents, o bé, fins i tot, no coincideixi amb cap, perquè provenen de verbs que no han passat al català (com és el cas de *locutor*). Però *consultor* no es pot pas incloure en aquesta llista. N'hi ha prou de consultar-lo als diccionaris: no significa «el qui consulta» sinó justament «aquell a qui hom consulta», significat que ja devia tenir el mot llatí originari. Desistir, per tant, de *consultant*, mot d'ús habitual, és no solament innecessari sinó fins i tot erroni, si això suposa substituir-lo per *consultor*.

Albert Jané